

■ صفحه گام دوم انقلاب کوششی است رسانه‌ای جهت تبیین و شرح بیانیه رهبر معظم انقلاب اسلامی حضرت آیت‌الله‌عظمی‌خامنه‌ای (مدظله‌العالی) به مناسبت چهل و سومین سالگرد پیروزی انقلاب و در هر شماره، فزای از بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی را مورد بررسی قرار می‌دهیم. شنبه‌های هر هفته در تبیین این بیانیه با ما همراه باشید.

قدم به قدم با بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی (۶)

مروّت انقلابی

مایه سربلندی ایران و ایرانی

نگاه

محمدمدتی سلامی‌پوریان

۱. حضرت امام خمینی(ره) در سخنرانی خود در جمع پرسنل شهربانی و دانشجویان خارج از کشور در شهریورماه ۱۳۶۰، با اشاره به پیروزی انقلاب اسلامی مردم ایران علیه نظام شاهنشاهی، مخالفت‌های مستمر ابرقدرت‌ها با نظام اسلامی را نتیجه سیلی خوردن آنها از اسلام و جمهوری اسلامی طی پیروزی انقلاب اسلامی می‌دانند:

«نها از اسلام سیلی خورده‌اند و این سیلی را نمی‌توانند تحمل کنند از این جهت، به مخالفت با ما برخاسته‌اند و به مخالفت با رژیم جمهوری اسلامی... این سیلی که خورده‌اند آنها، موجب این شد که از همه اطراف به ما هجوم بیاورند و ایادی خودشان را از داخل و خارج تجهیز کنند برای سرکوبی این جمهوری اسلامی، یعنی برای سرکوبی اسلام.»^۱

۲. رهبر معظم انقلاب اسلامی نیز با همین نگرش، تحرکات شیطنت‌آمیز ۴۳ ساله نظام سلطه علیه ملت ایران را پانک آنها علیه تک‌انقلاب اسلامی می‌داند و معتقدند خباثت‌های دشمنان در این مسیر، چمگلی ضدحملات کوچک و بزرگ آنها علیه تک‌سنگین انقلاب بوده است: «در واقع همه حرکاتی که دشمن در این ۴۰سال در مقابل ما انجام داده است، پانک انقلاب است. انقلاب ریشه دشمنان را از لحاظ سیاسی در کشور کند و دشمنن حالا مرتباً پانک می‌کند و در هر دفعه هم شکست می‌خورد، اقدام می‌کند و نمی‌تواند، نمی‌تواند پیش ببرد، به خاطر ایستادگی، به خاطر این سد محکم مردمی و ملی، این سار هم ملت، با قدرت تمام به آمریکا و به انگلیس و به لندن نشین‌ها می‌گوید: این دفعه هم نتوانستید، باز هم نخواهید توانست...»^۲

لناظمام سلطه، سیلی محکمی را که در میدان استقلال خواهی و آزادی‌طلبی ملت ایران خورده بود، سعی کرد در میدان‌های دیگر (میدان جنگ نظامی، تهدید امنیتی، ترور و کشتار و تحریم) تلافی نماید که یکی از مهم‌ترین و ابتدایی‌ترین آنها، میدان مبارزه مسلحانه و نظامی بود. در حالی که ملت ایران در انقلاب اول، استبداد پهلوی را سرنگون کرده و در انقلابی بزرگ‌تر از آن- در جریان تسخیر لانه جاسوسی- چشم طمع استعمار و در رأس آن ایالات متحده به این کشور را کور کرده بود و ملت سرفراز ایران، می‌رفت تاشیرینی این پیروزی‌های پیاپی را هم‌مزه کند، به ناگاه در گیر دفع تحرکات ضدانقلاب در غرب کشور و پس از آن، جنگی تمام‌عیار و هشت‌ساله شد. نته‌تها در این نبرد که در تمام درگیری‌های سخت دیگری که میان جبهه انقلاب و جبهه مقابل رخ داد، این جبهه مقابل بود

■ **انقلاب اسلامی، جمع اضداد**
یکی از خصایل انسان‌های برجسته در جوامع بشری، جمع میان اضداد است، مثلاً تعبیری که قرآن کریم در مورد رسول الله (صلی‌ و آلیان ایشان به کار برده، می‌فرماید: «محمدٌ رسول الله والذین معه أشداء علی الکفار رحماء بینهم»^۳) نمونه‌ای اضداد است، در مقابل کفار، شدید و خشن و در همان زمان، در میان مؤمنان، رحیم و مهربان است و هر کدام از نقیضین را به وقت خود و در سر جایش استفاده می‌کند.

خصلت دیگری که شنبه‌هیمین بوده و مجدداً در میان انسان‌های برجسته مشاهده می‌شود، جمع میان خصلت‌هایی است که «متباین» یا یکدیگر بوده و شاید یک درجه نسبت به اضداد، ملایم‌تر باشد، مثلاً جمع میان «مظلومیت» و «اقتدار». البته چنین خصلت‌هایی- یعنی جمع میان دو متضاد یا دو متباین- علاوه بر انسان‌های شاخص و تراز اول، عموماً در میان نهادهای انسانی شاخص و کارآمد نیز دیده می‌شود. به عنوان نمونه، «سپح» در زمره آن دسته از نهادهایی است که این ویژگی را داراست، مقام معظم رهبری با اشاره به جمع میان مظلومیت و در عین حال اقتدار در نهادی چون بسیج، آن را با شخصیت امیرمؤمنان علی(ع) مقایسه می‌کند و می‌فرماید: «دشمنان می‌دانند که حضور بسیجی... چقدر اهمیت دارد، لذا همت می‌گذارند در اینکه این حقیقت مؤثر و کارآمد را نادف و مورد تهاجم قرار بدهند، البته این مظلومیت است. مظلومیت، مطلقاً به معنای ضعف نیست، قوی‌ترین انسان‌های دنیا هم مظلوم واقع شدند. امیرالمؤمنین نیز مانند تن انسان دوران‌های گوناگون است و مظلوم‌ترین انسان‌ها هم است.»^۴

اما یکی از شاخص‌ترین پدیده‌های حاضر عصر که از حیث جمع میان اضداد و متباین‌ها زبانزنا است، پدیده انقلاب اسلامی مردم ایران به رهبری امام خمینی(ره) است؛ نهضتی که همچون رهبرش، خمینی کبیر، جامع مهربانی، گذشت و مظلومیت و در عین حال اقتدار است. مقام معظم رهبری در این خصوص می‌فرماید: «قنلاب ما و نظام جمهوری اسلامی جزو مقتدرترین و نافذترین پدیده‌های دوران معاصر است، اما مظلوم هم است. شخص امام بزرگوار ما- یک انسان مقتدر و قوی که می‌توانست دنیا را تکان بدهد و تکان داد- جزو مظلوم‌ترین انسان‌های زمان خودش بود، بنابراین مظلومیت منافات ندارد با اقتدار...»^۵

انقلاب اسلامی، در عین اینکه همواره سعی کرده اقتدار خود را به رخ دیگران بکشد، در عین حال، همواره از اقصی نقاط عالم، مورد تجاوز و تعدی جبهه شیطان و ایادی آن بوده است. ■ **تحرکات ۴۰ساله نظام سلطه به مثابه با تکی علیه**

انقلاب اسلامی

در مواجهه میان جبهه انقلاب با جبهه گسترده مقابل انقلاب (اعم از استکبار جهانی و در رأس آن ایالات متحده، ایادی منطقه‌ای آنها همچون صدام حسین و مزدوران داخلی آنها همچون سازمان مجاهدین خلق و تیره منافقین)، این جبهه معارض انقلاب بوده که همواره سعی نموده «تک» انقلاب اسلامی علیه خود را با «پانک» در میدان جبهه نظامی و نبرد سخت پاسخ دهد. تحرکات خصمانه نظام سلطه علیه انقلاب اسلامی را می‌توان از منظر «تک و پانک» تحلیل نمود، بدین معنا که تحرکات دشمن و خصومت‌های او علیه انقلاب، «پانک»هایی است که او در پاسخ به «تک» اولیه جبهه انقلاب- که همانا پیروزی دندان‌شکن مردم ایران در سال ۱۳۵۷ بوده- ترتیب داده و می‌دهد.

مؤیدین این نگاه، بازخوایی منظومه فکری امامین انقلاب اسلامی در این خصوص است:

گام دوم

گام دوم۸۸۴۹۸۴۴۸

اطلاق می‌شود که در عین آنکه بنای ظلم به کسی را ندارد، اما اگر به خودش یا دیگران به ناحق ظلمی روا داشته شود، تمام سعی خود را می‌کند تا ظلم ظالم را به احسن وجه پاسخ داده، حق مظلوم را از او بازستاند. با این معنا، رفتار جوانمردانه و مابروت انقلاب در برخورد با ظالمان و گردنکشان، شاخصه‌ای مهم برای سنجش میزان خلوص مردمی بودن و انسانی بودن این انقلاب است. در همین راستا، یکی از موفقیت‌های دیگر انقلاب اسلامی، این است که سعی کرده دامنه اقتدار خود را به خارج از مرزهای جغرافیایی تسری دهد، حمایت از مظلوم را- به هر شکلی- به عنوان مأموریت فرامرز و جهانی خود در اقصی نقاط کره زمین تعریف نماید. جمهوری اسلامی در دوران بعد از جنگ تحمیلی، توانسته با کمترین هزینه‌های نظامی ممکن در قیاس با بسیاری از کشورهای دیگر دنیا، عمق راهبردی خود را در منطقه غرب آسیا گسترش دهد و با موفقیت، جبهه تروریستی- تکفیری دست‌نشانده غرب را در این منطقه زمینگیر نماید.

نتیجه چنین روندی، تجلی «جوانمردی و مروّت انقلابی» ملت ایران در ششمین دوست و دشمن بوده است و طبعاً افتخار و سربلندی بی‌همتایی را برای ایران و ایرانی به ارمان خواهد آورد.

پی‌نوشت‌ها:

۱- فتح/۲۹.

۲- بیانات معظم‌له در دیدار جمع کثیری از بسیجیان کشور، چهارم آذر ۱۳۸۸.

۳- پیشین.

۴- روح‌الامام موسوی خمینی، صحیفه امام، تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(ره)، ۱۳۸۹، چاپ پنجم، ج ۱ص، ۱۱۷.

۵- بیانات معظم‌له در دیدار مردم‌قیم، ۹ دی ۱۳۹۶.

۶- به عنوان نمونه رک، به:

سخنان ریاست محترم جمهوری در مراسم رژه نیروهای مسلح به مناسبت گرامیداشت هفته دفاع مقدس، ۳۱ شهریور ۱۳۹۲ «گفت‌وگوی ویژه دبلیو سی ایرانی ماهی تا کریان، «زن‌های مثلث شوم در برابر ایران»، منتشرشده در ۹ اسفند ۱۳۹۶ «گاردین: ایران ۲۰۰سال است که به هیچ کشوری حمله نکرده است» ویکه تایانک، منتشرشده در ۱۷ آذر ۱۳۹۰.

۷- باراک اوباما

۸- در مصاحبه اختصاصی روزنامه نیویورک تایمز با باراک اوباما، وی در پاسخ به سؤال توماس فریدمن که از وی می‌پرسد چرا ایرانی‌ها باید از ایالات متحده بترسند، می‌گوید: «زیرا ما می‌توانیم- اگر بخواهیم و این گزینه را انتخاب کنیم- از تنش آنها را از بین ببریم.»

اماج انواع حملات نظامی، تروریستی، امنیتی و تبلیغاتی بوده است، این روندها، اوج مظلومیت نظام اسلامی را به رخ می‌کشد، در حالی که در عوض، این نظام سعی نموده ضربت متقابل را با اقتدار تمام بر سر دشمن عنود یا مزدور داخلی و خارجی‌اش فرود آورد. چنین روندی را- که امتزاجی از «مظلومیت» و «اقتدار» است- می‌توان با مفهوم «مروّت انقلابی» خلاصه نمود؛ تعبیری که در بیانیه گام دوم انقلاب و در توصیف عظمت انقلاب، از سوی مقام معظم رهبری به کار رفته است: «این انقلاب از آغاز تا امروز نه بی‌رحم و خونریز بوده و نه مغفل و مردم‌د، با صراحت و شجاعت در برابر سر زور گویان و گردنکشان ایستاده و از مظلومان و مستضعفان دفاع کرده است. این جوانمردی و مروّت انقلابی، این صداقت و صراحت و اقتدار، این دامنه عمل جهانی و منطقه‌ای در کنار مظلومان جهان، مایه سربلندی ایران و ایرانی است و همواره چنین یابد.»^{۱۳}

لفظ «مروّت» در لغت به معنای جوانمردی و مردانگی است^{۱۴} و در ادبیات عامیانه فارسی نیز به کسی یا گروهی

منطق انقلاب اسلامی، عدم پیش دستی

در تجاوز نظامی است، اما اگر این تجاوز از جانب طرف مقابل صورت گیرد، ضربت متقابل آن، سخت و خشن خواهد بود، به دیگر سخن، هر گونه تعرض نظامی، ترور بیستی یا امنیتی به خاک کشور، یا سبخ فوری، هوشمندانه و سخت ایران را به دنبال خواهد داشت؛ موضوعی که رهبر معظم انقلاب اسلامی چندین بار پیش و در خلال مذاکرات برجام، به خوبی به آن اشاره کردند

قبلی آمریکا- آن وقت هم تهدید می‌کردند- گفتم دوران بزن‌ودرو ر تمام‌شده^{۱۵}، این جور نیست که شما بگویید می‌زنیم و درمی‌رویم، نخیر، باهائیتان گیر خواهد افتاد و من دنبال می‌کنیم. این جور نیست که ملت ایران را هاند کسی را که بخواهد به ملت ایران تعرض بکند، ما دنبال خواهیم کرد، این معنار همه توجه داشته باشند...»^{۱۶}

موشک‌باران مقرر تروریست‌های تکفیری در شرق فرات توسط پهپادهای رزمی سپاه در پاسخ به حمله تروریستی ۳۱ شهریور ۱۳۹۷ اهواز و نیز حمله موشکی به مواضع داعش در دیرالزور سوریه در پاسخ به حمله تروریستی به مجلس شورای اسلامی و حرم مطهر امام خمینی(ره)^{۱۷}، تنها نمونه‌های کوچکی از پاسخ دفاعی و قاطعانه جمهوری اسلامی به حملات تروریستی دشمنان در خاک ایران بود. این در حالی بود که این پاسخ‌ها، هر کدام در فاصله ۱۰ روز یا حتی کمتر از تاریخ وقوع حادثه داده شد و این، نشانگر اقتدار و قدرت بازدارندگی جمهوری اسلامی ایران است.

■ **نتیجه**

آنچه در سطور بالا آمد، شرحی بر جمع میان دو مفهوم متباین «مظلومیت» و «اقتدار» در نظام برآمده از گفتمان انقلاب اسلامی بود. جمهوری اسلامی، هیچ‌گاه به تجاوز یا تعدی نظامی و امنیتی به خاک دیگر کشورها پیش دستی نکرده و نمی‌کند و در عین حال در طول این ۴۰سال، همواره اماج انواع حملات نظامی، تروریستی، امنیتی و تبلیغاتی بوده است، این روندها، اوج مظلومیت نظام اسلامی را به رخ می‌کشد، در حالی که در عوض، این نظام سعی نموده ضربت متقابل را با اقتدار تمام بر سر دشمن عنود یا مزدور داخلی و خارجی‌اش فرود آورد. چنین روندی را- که امتزاجی از «مظلومیت» و «اقتدار» است- می‌توان با مفهوم «مروّت انقلابی» خلاصه نمود؛ تعبیری که در بیانیه گام دوم انقلاب و در توصیف عظمت انقلاب، از سوی مقام معظم رهبری به کار رفته است: «این انقلاب از آغاز تا امروز نه بی‌رحم و خونریز بوده و نه مغفل و مردم‌د، با صراحت و شجاعت در برابر سر زور گویان و گردنکشان ایستاده و از مظلومان و مستضعفان دفاع کرده است. این جوانمردی و مروّت انقلابی، این صداقت و صراحت و اقتدار، این دامنه عمل جهانی و منطقه‌ای در کنار مظلومان جهان، مایه سربلندی ایران و ایرانی است و همواره چنین یابد.»^{۱۳}

لفظ «مروّت» در لغت به معنای جوانمردی و مردانگی است^{۱۴} و در ادبیات عامیانه فارسی نیز به کسی یا گروهی

«انقلاب اسلامی ملت ایران، قدرتمند اما مهربان و باگذشت و حتی مظلوم بوده است. مر تکب افراط‌ها و چپ‌روی‌هایی که مایه ننگ بسیاری از قیام‌ها و جنبش‌هاست، نشده است. در هیچ معرکه‌ای حتی با آمریکا و صدام، گلوله اول را شلیک نکرد ده و در همه موارد، پس از حمله دشمن از خود دفاع کرده و البته ضربت متقابل را محکم فرود آورده است. این انقلاب از آغاز تا امروز نه بی‌رحم و خونریز بوده و نه مغفل و مردم‌د. با صراحت و شجاعت در برابر زور گویان و گردنکشان ایستاده و از مظلومان و مستضعفان دفاع کرده است. این جوانمردی و مروّت انقلابی، این صداقت و صراحت و اقتدار، این دامنه عمل جهانی و منطقه‌ای در کنار مظلومان جهان، مایه سربلندی ایران و ایرانی است و همواره چنین یابد.»

(بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی)

معرفی کتاب

صعود چهل ساله

مروری بر دستاوردهای چهل ساله انقلاب اسلامی ایران بر اساس آمارهای بین‌المللی

ناشر: دفتر نشر معارف
نویسندگان: سیدمحمدحسین راجعی
سیدمحمدرضاخاتمی
تعداد صفحات: ۲۵۲

پیشرفت‌ها و دستاوردهای ایران اسلامی در چهار دهه گذشته بنا بر آمارهای بین‌المللی نشانگر موفقیت‌های جمهوری اسلامی به رغم همه مشکلات و کمبودهاست. برای آشنایی بیشتر با دستاوردهای

غرور آفرین ملت مسلمان ایران، کتابی تحت عنوان «صعود چهل ساله»، که نثره تلاش نزدیک ۷۰نفر از نخبگان حوزه‌ی و دانشگاهی و مطالعه‌ی بیش از ۱۷هزار ساعت است، از سوی انتشارات آستان قدس رضوی منتشر و در دسترس علاقه‌مندان قرار گرفته است.

در این کتاب میزان دستیابی جمهوری اسلامی ایران به آرمان‌هایی از قبیل عدالت، استقلال، معنویت، آزادی، کرامت‌زن، مردم‌سالاری دینی و گسترش رفاه عمومی با استفاده از نزدیک‌ترین و متناسب‌ترین شاخصه‌های بین‌المللی به آرمان‌های انقلاب اسلامی مورد بررسی قرار گرفته است. نکته مورد توجه درباره کتاب مذکور این است که ارجاعات آن به معتبرترین منابع بین‌المللی نظیر داده‌های اطلاعاتی سازمان ملل، بانک جهانی، سازمان جهانی غذا و کشاورزی، سازمان جهانی سلامت، دفتر برنامه توسعه ملل متحد و دیگر مراجع آمار ی جهانی مستند شده است.

کتاب «صعود چهل ساله» شامل ۹ فصل (استقلال، گسترش عدالت اجتماعی، گسترش بر خورداری‌های عمومی، عزت و اقتدار، پیشرفت‌های زیرساختی، پیشرفت صنعتی، پیشرفت در معنویت، کرامت زن، آزادی و مردم‌سالاری) است که در ادامه به جزئیات هر کدام از فصول اشاره شده است.

■ فصل اول: استقلال (از وابستگی دوران پهلوی تا استقلال ایران اسلامی،

استقلال در کشورها دنیا)

■ فصل دوم: گسترش عدالت اجتماعی (نا برابری، فقر)

■ فصل سوم: گسترش برخورداری‌های عمومی (امنیت غذایی، آموزش مناسب، بهداشت، دسترسی به آب، دسترسی به برق، دسترسی به سوخت، دسترسی به وسایل ارتباطی، شاخص توسعه انسانی)

■ فصل چهارم: عزت و اقتدار (اقتدار امنیتی،

اقتدار نظامی، اقتدار منطقه‌ای)

■ فصل پنجم: پیشرفت‌های زیرساختی

(حوزه حمل و نقل، علم و فناوری)

■ فصل ششم: پیشرفت صنعتی (انرژی، صنعت)

■ فصل هفتم: پیشرفت در معنویت (معنویت در دوران پهلوی، معنویت در جمهوری اسلامی، تأثیر جمهوری اسلامی بر معنویت دنیا، بحران معنویت در غرب)

■ فصل هشتم: کرامت زن (زن در نگاه سران ایران، بررسی وضعیت زنان، کرامت

زن در غرب)

■ فصل نهم: آزادی و مردم‌سالاری (آزادی و مردم‌سالاری، آزادی و مردم‌سالاری در انقلاب اسلامی، نقد شاخص‌های آزادی در غرب)